

MATERIÁL pro schůzi Zastupitelstva města Hranice dne 20. 3. 2025

Číslo bodu: 10
Název bodu: **Obrazy v majetku rodiny Heller ve sbírce Městských kulturních zařízení Hranice, p.o.**
Předkládá: Rada města, Hranice
Zodpovídá: Ing. Zuzana Foltýnová, vedoucí odboru
Zpracoval/a/i: Ing. Zuzana Foltýnová, vedoucí odboru
Jana Černá, referent

usnesení č. ../2025 - ZM 21 ze dne 20. 3. 2025

Zastupitelstvo města Hranice

schvaluje

spolupráci Městských kulturních zařízení Hranice, příspěvková organizace, IČO 71294686 se sídlem Masarykovo náměstí 71, 753 01 Hranice s institucí Holocaust Claims Processing Office of the New York State Department of Financial Services (dále jen "HCPO") při restituci tří uměleckých děl dědicům Stefana Hellera.

Důvodová zpráva:

Rada města Hranice **usnesením č. 1709/2025 - RM 61 ze dne 11. 3. 2025** doporučila Zastupitelstvu města schválit spolupráci Městských kulturních zařízení Hranice, příspěvková organizace, IČO 71294686 se sídlem Masarykovo náměstí 71, 753 01 Hranice s institucí Holocaust Claims Processing Office of the New York State Department of Financial Services (dále jen "HCPO") při restituci tří uměleckých děl dědicům Stefana Hellera.

Ředitel Městských kulturních zařízení Hranice, příspěvková organizace (dále jen MKZ Hranice, p.o.) požádal dne 28.01.2025 o umožnění navrácení tří obrazů v majetku rodiny Heller, nyní ve sbírce MKZ Hranice, p.o., na základě elektronické korespondence s institucí Holocaust Claims Processing Office of the New York State Department of Financial Services (dále jen "HCPO"). Žádost je **přílohou č. 1** tohoto materiálu.

Stanovisko pana ředitele MKZ Hranice:

Výše zmíněnou institucí HCPO byly zaslány obsáhlé materiály o doložení vlastnictví tří obrazů z majetku rodiny Heller a žádost o vydání dnes žijícím potomkům v USA. Institucí HCPO mi bylo doporučeno kontaktovat ředitelku Centra pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí II. světové války, paní Janu Jiráskovou. Její odpověď je **přílohou č. 2** tohoto materiálu. Pokud

budou obrazy restituovány, je potřeba souhlas zřizovatele MKZ Hranice p.o., které má tyto ve své sbírce. V případě umožnění navrácení doporučuji trvat na navrácení obrazů nikoli finančním vyrovnáním.

Vyjádření OŠKT:

Odbor doporučuje zastupitelstvu města schválit usnesení v předneseném znění. Dle sdělení paní Jany Jiráskové, ředitelky Centra pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí II. světové války, o.p.s., která vládním usnesením č. 683 ze dne 14. září 2011 byla změněna na obecně prospěšnou společnost a která následně vznikla 6. února 2012 jako Centrum pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí II. světové války, o.p.s., došlo k uznání předložených dokladů osvědčujících dědictví po Stefanovi Hellerovi i Moravskou galerií v Brně. Ta je státní organizací, jejíž činnost spadá pod zákon č. 212/2000 Sb., o zmírnění některých majetkových křivd způsobených holocaustem, v platném znění. Pokud jsou splněny podmínky dané tímto zákonem, je státní instituce povinna tyto předměty restituovat. Jednou z důležitých podmínek výše uvedeného zákona je, že žadatelé musí být v přímé dědické linii od původního majitele, což se prokazuje doložením rodných a úmrtních listů od původního majitele až k žadateli. To dědicové Stefana Hellera splňují a Moravská galerie jejich nárok uznala a v roce 2025 by mělo dojít k restituci 4 obrazů, které jsou v Moravské galerii v Brně uloženy.

V příloze č. 3 v originále a v příloze č. 4 v překladu tohoto materiálu je předložena zastupitelstvu města žádost a zdůvodnění navrácení obrazů prostřednictvím Úřadu pro řešení holocaustových nároků (dále jen HCPO) při Ministerstvu finančních služeb státu New York, který jedná jménem dědiců Stefana Hellera, kteří podali nárok na uvedená **díla, jejichž fotografie jsou přílohou č. 5** tohoto materiálu. HCPO spolupracuje s dědici na nalezení a navrácení uměleckých děl z jeho rozsáhlé sbírky, která byla ztracena v důsledku pronásledování nacisty.

Vzhledem k protiprávnímu zabavení umělecké sbírky Stefana Hellera během nacistické okupace Československa žádá HCPO spolupráci při restituci tří uměleckých děl dědicům Stefana Hellera, kteří jsou přímými potomky. Mezi dědice patří vnoučata Glenn a Claudia Reedovi (děti Heidi Reedové, rozené Hellerové), Francesca Lucka, rozená Bizzarro (dcera Eleonory Bizzarro, rozené Hellerové), a pravnoučata Andrew a Rebecca Reedovi (děti zesnulého Evana Reeeda, syna Heidi Reedové). Andrea Bizzarro, druhá dcera Eleonory Bizzarro, se svých práv vzdala ve prospěch své sestry Francescy Lucka.

HCPO v současnosti rovněž spolupracuje s paní Pavlou Obrovskou z Moravské galerie v Brně na finalizaci návratu čtyř obrazů ze sbírky Stefana Hellera.

Rada města Hranic doporučuje, aby o spolupráci při restituci tří uměleckých děl rozhodlo Zastupitelstvo, byť se jedná o zbytkovou působnost podle § 102/3 zákona o obcích, která by v takovém případě připadla radě města. Důvodem pro schválení spolupráce při restituci tří uměleckých děl zastupitelstvem je skutečnost, že nemáme odhadní cenu těchto obrazů. Analogicky lze proto použít § 85 písm. b) zákona o obcích, kdy v případě poskytování věcných darů v hodnotě nad 100.000 Kč o tomto rozhoduje výhradně zastupitelstvo.

Materiál byl zkontrolován a připomínkován právním oddělením.

V Hranicích 13.03.2025